

De nye kommuner skal have muligheden for at løse opgaverne i lyset af selvforvaltning, på baggrund af fortsat regelforenkling og med brug af de muligheder, som afprøvet ny teknologi giver, og gerne med en økonomisk kommunal bæredygtighed, så behovet for komplicerede udligningsmekanismer bliver mindre.

Regeringens strukturreform lever bare ikke op til Det Radikale Venstres principper for en strukturreform, slet ikke, når det kommer til reformen af opgaveløsningen. Og gælder det finansieringen, så ved vi det jo faktisk ikke, men det kan jo være, det viser sig, når regeringen på et eller andet tidspunkt vil ulejlig sig med at skabe et overblik over den samlede reforms økonomiske konsekvenser.

Men selvfølgelig er der træk af reformen af det kommunale landskab, som vi støtter, ligesom vi selvfølgelig står inde for den principielle aftale, vi har lavet med regeringen om det kommunale landkort. For det har været vigtigt for os, at de mange, mange mennesker, som har arbejdet med de spørgsmål de seneste mange måneder, reelt oplever, at der er bred politisk opbakning til det, som reelt vil komme til at ligge fast, også når det nuværende herskende flertal skifter, nemlig kommunegrænserne.

Vi har store og klare forventninger til ministerens forhandling af de konkrete vilkår, ligesom der stadig er arbejde tilbage at gøre for partierne bag aftalen. Det vil vi gøre med udgangspunkt i de lokale ønsker, men med et ansvar, som vi oplever, at Folketinget har, for at bringe det sidste på plads.

Men vi har en række bemærkninger til de konkrete lovforslag, som vi behandler i dag. Der er ting, som vi kan genkende fra Bornholmerloven, som vi støttede, og så er der elementer, som vi gerne vil have diskuteret nærmere under udvalgsarbejdet, både på baggrund af erfaringerne fra Bornholm og fordi reglerne nu skal fungere i en langt større og mere kompleks sammenhæng.

Hvis man ser på det demokratiske aspekt, så kunne man godt se på, om der skulle være en større åbenhed om sammenlægningsudvalgets arbejde. Derudover er det ikke klart, hvor meget indsigt der tabes ved at fastholde kategorien interne dokumenter, når der udveksles mellem de gamle kommuner og sammenlægningsudvalg. Og vi er ikke trygge ved de indskrænkninger, der sker i adgangen til informationer af praktiske hensyn, for praktiske hensyn er det, der altid kan begrunde, at man indskrænker borgernes ret til information og til aktindsigt.

Det andet er spørgsmålet om faglighed og medarbejdere. Vi synes, der forestår problemer i forbindelse med genbesættelse af stillinger og nybesættelser ud fra beslutninger, som allerede er truffet i forhold til den gamle kommunes serviceniveau og strategi og vision. Og samtidig er der stor usikkerhed. Nok gælder virksomhedsoverdragelsesloven, men hvad siger den? Især fordi der går så umanerlig lang tid, før medarbejderne ved, hvor og med hvad de faktisk skal arbejde. Det er ikke godt for fagligheden i opgavevaretagelsen.

Samme undren har vi over L 69. Nu kan man selvfølgelig glæde sig over, at L 69 nok får en begrænset brug, fordi det er få kommuner, som indgår den type af forpligtende aftaler, som L 69 skal give grundlag for. Men hvordan ser det ud med adgangen til aktindsigt dér, med adgangen til at udveksle informationer om borgerne uden samtykke?

Der er også det interessante perspektiv ved L 69, at det jo viser, hvor mange opgaver den delegerende kommune skal delegerere til en anden kommune. Reelt kunne man sammenligne det med situationen, hvor den delegerende kommune faktisk kommer til at fungere som en kommune i forhold til et amt – altså et af de gamle amter. Og det vil sige, at hvis man har de her 19.999 borgere, så skal man delegerere opgaver, der svarer til, at man har den nuværende opgaveløsning. Har man 20.000, så kan man klare det hele.

Det er en illustration af, at der er en inkonsekvens i forhold til forventningen til, hvad kommunerne kan klare på en og samme gang.

Hvis man så ser på økonomien, så falder det os i øjnene, at økonomien i reformen er defineret som principielt udgiftsneutral. Det er meget interessant, at man kan definere sig til udgiftsneutralitet uden udredninger, uden en egentlig dybdegående analyse. Det er et princip. Og hvis man ser på selve implementeringen af reformen, så forekommer det optimistisk at tro, at det kun koster 1 mia. kr. Selvfølgelig er det mange penge, men i forhold til opgavens størrelse så er det ikke mange penge.

Lovforslaget gør vældig meget ud af at beskrive den pengemaskine, man har fået, som baggrund af sparede vederlag til politikere, men det er også det eneste konkrete, der findes om økonomien i forhold til det. Implementeringen kan måske lånefinansieres af staten, og kommunerne kan selv beholde synergigevinster, men